

Замрыга А. В.

Национальный научный центр «Институт аграрной экономики»

ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В АПК УКРАИНЫ

Резюме

Проведено исследование сущности и необходимости осуществления организации, а также составления механизма государственного регулирования инновационной деятельности на агропромышленных предприятиях. Выполнена общая характеристика понятийного аппарата между экономическими категориями, которые используются в процессе управления инновационной деятельностью предприятий агропромышленного комплекса.

Ключевые слова: инновации, инновационная деятельность, инновационный процесс, инновационное развитие, национальная инновационная система (НИС).

Zamryha A. V.

National Science Center «Institute of Agrarian Economics»

CHARACTERISTICS OF INNOVATIVE ACTIVITY IN AGRO-INDUSTRIES

Summary

The research of essence and importance of providing organization and building mechanism of state regulation of innovative activity in agro-industry has been conducted. The general characterization of conceptual framework of economic categories, which are applied in the process of innovative activity in agro-industry, has been made.

Key words: innovation, innovative activity, process of innovation, innovative development, nationwide innovative system (NIS).

УДК 330.101.8

Зеленюк Т. А.

Институт економіки та прогнозування
Національної академії наук України

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

У статті досліджено теоретичні питання інституціонального забезпечення функціонування ринку електроенергії та визначено взаємозв'язки між його складовими. Доведено доцільність удосконалення інституціонального забезпечення в умов лібералізації ринку електроенергії. Запропоновано шляхи підвищення ефективності функціонування ринку електроенергії України.

Ключові слова: інституціональне забезпечення, інститути, інституції, ринок електроенергії, біржа.

Постановка проблеми. Впродовж останніх десятиліть електроенергетичний сектор країн світу зазнав серйозних інституційних перетворень, спрямованих на впровадження в ньому ринкових відносин. Інституціональна структура національного ринку електроенергії є малоєфективною, зокрема через низьку адаптованість інститутів до структурних змін та нових викликів економічних перетворень. Важливим критерієм сформованості ринку є наявність справедливих принципів і правил економічної взаємодії його суб'єктів. Для запровадження ефективних ринкових відносин в електроенергетиці необхідним є формування відповідного інституціонального забезпечення, адже існує за якісними параметрами поступається провідним країнам світу.

Аналіз досліджень і публікацій. Теоретичні аспекти інституціонального забезпечення на різних рівнях економіки дослідженні у працях зарубіжних і вітчизняних вчених: Дж. Кемпбела, Д. Норта, О. Оболенського, О. Беляєва, В.В. Дементьєва, А.А. Чухна, О.Г. Шпикуляка та ін. Провідною лінією дослідження вчених є обґрунтування необхідності створення інституціональних передумов для розвитку економіки країни. Проте окремі напрями інституціоналізму потребують поглибленого вивчення, зокрема не приділено достатньої уваги

дослідженню інституціоналізму в секторальному розрізі, питанню інституціонального забезпечення розвитку ринку електроенергії, виокремленню та взаємодії його складових.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Процеси трансформації ринку електроенергії останніх десятиліть свідчать про те, що ефективне інституційне середовище не виникає автоматично, а його перенесення з успішно функціонуючих зарубіжних ринків електроенергії не гарантує відбору найбільш ефективних інститутів без урахування особливостей національного ринку. Відтак успішне функціонування ринку електроенергії України потребує адекватного інституціонального забезпечення, яке має сприяти створенню ефективного конкурентного середовища на ринку, збалансуванню ринкових принципів та державного регулювання ціноутворення і торгівлі на електричну енергію, покращенню якості обслуговування споживачів.

Мета статті. Метою цієї роботи є визначення змісту інституціонального забезпечення, зв'язків між його складовими та обґрунтування напрямів його удосконалення в умовах лібералізації ринку електроенергії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Досліджуючи трансформацію ринку електроенергії,

варто відзначити, що результати системних перетворень залежать від вірно обраної і теоретично обґрунтованої бази, тобто тих теоретичних положень, які покладено в основу реформувань і які визначають її засоби і механізми, та які слугують орієнтиром в досягненні мети. Дослідження інституціонального забезпечення раціонально розпочинати з визначення понять «інститут» та «інституція», що формують основу інституціоналізму. Науковці визначають сучасний інституціоналізм як напрям економічної думки, який вивчає й описує механізми регулювання, впорядкування суспільного життя, діяльності та поведінки людей з урахуванням сукупності прийнятих соціальних норм, звичаїв, зразків поведінки; досліджує форми організацій (підприємств) та інституціональну структуру підприємництва [1].

Як зазначає О.Г. Шпикуляк [2, с. 150], методологія функціонування ринку формується через інституції, які характеризують ступінь взаємодії структур, споживачів, регуляторні впливи на конкурентну політику фірм, перерозподіл створеного продукту.

Відмітимо, що на сьогоднішній день в національній економічній теорії не прослідковується однозначного і чіткого розмежування понять «інститут» та «інституція». Зокрема, Ю.З. Драчук, І.М. Кочешкова, Н.В. Трушкіна [3, с. 63] зазначають, що «під поняттям «інститут» розуміється відносно стійка система норм, що регулює діяльність і взаємодію суб'єктів. Ця система будується на ієрархічності і взаємообумовленості суспільних чинників та відповідних інституцій». В той же час О.Г. Шпикуляк [2, ст. 151] відзначає, що інститути – це організаційно оформлена система правил і норм, які консолідовано у формі організації (підприємства, інфраструктура, державні органи), закону (нормативно-правові акти) та функції-правила (ринок, ціноутворення, конкуренція, праця, власність) у процесі еволюції ринкового механізму.

Проте основи інституціоналізму закладені в працях американських економістів Рональда Коуза і Дугласа Норта, визнання заслуг яких вирізалося у присудженні їм Нобелівської премії з економіки (Р. Коузу – у 1991 р., Д. Норту – у 1993 р.). На думку класика інституційної теорії Д. Норта [4, с. 97], який обґрунтовує та послідовно дотримується розмежування інституцій та інститутів, які функціонують у інституціональному середовищі, інституції – це правила гри в суспільстві, сформовані людьми обмеження, які спрямовують людську взаємодію в певне річище; вони структурують стимули в процесі людського обміну – політичного, соціального чи економічного. Це, у свою чергу, дозволяє досягати поставлених цілей та завдань, об'єднувати ресурси учасників суспільного процесу, виходячи зі спільних інтересів. А інститути при цьому є безпосередньо «учасниками гри».

В. Вольчик [5, с. 128-131] і М. Йохна [6, с. 127-129] у своїх працях зазначають, що наявність окремих методологічних неузгодженостей у трактуванні сутності інституцій пов'язана з тим, що в багатьох випадках науковці зазвичай віддають данину моді на інституціоналізм, не усвідомлюючи до кінця його принципів. Проте головною причиною такого стану речей є нечіткість формулювань визначень категоріального апарату, що в окремих випадках зумовлено навіть особливостями перекладу, домислами, які жодним чином не узгоджуються з класичними постулатами. Це викликає незрозумілість щодо сутності категорій.

Відтак будемо притримуватися думки щодо того, що поняття «інститути» вживається для позначення, насамперед, механізмів дії правових норм на ринку, а поняття «інституції» означає утворення, які структурують економічну взаємодію агентів ринку. На основі аналізу визначень основних понять інституціоналізму можна дійти висновку, що функціональне призначення інститутів полягає у визначенні рамкових обмежень поведінки суб'єктів господарювання, економічних виборів, відносин та процесів. Впровадження норм і правил із санкціями забезпечує необхідний рівень суспільного порядку, робить економічне життя більш стабільним та прогнозованим. Прослідковуючи взаємозв'язок складових інституціонального забезпечення, необхідно відмітити, що інститути формують інституції, а інституції забезпечують дотримання інститутів.

Конкурентний ринковий механізм уже не працює самостійно, як це передбачалося в неокласичній парадигмі [7]. По суті, ринок починає розумітися як формально або неформально організоване суспільне благо, гарантом виконання правил в якому виступає інституційний регулятор. Таким чином, одним з елементів формування конкурентного ринку є створення інституційного середовища, тобто правил роботи ринкового механізму і регуляторів, коригувальних правила, що здійснюють контроль їх виконання.

Ефективність економіки визначається інституційним середовищем її розвитку. При цьому інституційне середовище – сукупність основоположних соціальних, політичних, юридичних і економічних правил, що визначають рамки (межі) людської поведінки [8, с. 320], інституційне середовище – це чіткий упорядкований набір інститутів, що визначають рамкові умови функціонування й розвитку економічних суб'єктів [9, с. 29]. Інституційне середовище формує технічну, координаційну і розподільну ефективність економічної системи.

Провідна роль інституціоналізму полягає в тому, що він є фактором зниження невизначеності та основою для прогнозування поведінки суб'єктів. Ринок стає ефективнішим для учасників лише за умови дієвості, а отже – адаптованості інституцій та інститутів.

Проведені дослідження вказують на те, що серед найважливіших характеристик якості інституціональної системи необхідно виокремити такі, як повнота, цілісність і несуперечливість формально-правового середовища, що регламентує економічну діяльність; легітимність; узгодженість між собою норм і правил як формальних, так і неформальних, а також їх відповідність реальним умовам економічної діяльності; ефективність державного й громадського контролю за виконанням формальних норм на ринку; відповідність загальним нормам права.

Аналізуючи напрями покращення ефективності функціонування ринку електроенергії, ми дійшли висновку, що саме багатогранність та багатоаспектність його економічних проблем ринку електроенергії обумовлює необхідність формування збалансованого інституціонального забезпечення ринку. Ця збалансованість має проявлятися у гармонії ефективно діючих інституцій, які забезпечать результативне залучення електроенергії як товару у систему товарно-грошових відносин, стимулюватимуть впровадження інструментів, що сприятимуть ощадливому її використанню з урахуванням вимог міжнародних стандартів.

Реформування ринку електроенергії має передбачати розвиток інститутів захисту конкуренції, вдосконалення інституцій тарифного регулювання, а також створення умов для появи і розвитку інститутів некомерційних партнерств. При цьому особливо важливим є той факт, що держава та її інституції в цьому випадку виступають в ролі основного принципала процесу реформування – вони задають основний імпульс і правила, за якими мають в подальшому будуватися взаємозв'язки між господарюючими суб'єктами ринку електроенергії. Прикладом цього може слугувати досвід реформування галузі електроенергетики в США, у Великобританії, у країнах Скандинавії, де саме завдяки активній позиції держави у процесі трансформації галузі було мінімізована більшу частину негативних наслідків, пов'язаних з її структурною перебудовою і вибудовуванням нових відносин між господарюючими суб'єктами ринку. Навпаки, відсутність активної позиції держави та її інститутів в цілому може негативно позначитися на результатах трансформації ринку, сформувавши при цьому, як варіант, неефективне інституційне середовище [10; 11].

Інституціоналізацію своєї діяльності підприємства на ринку електроенергії, за для ефективного його розвитку, мають здійснювати через вкладення матеріальних коштів або впровадження відповідних нормативно-правових документів у різні сфери. Тобто необхідно враховувати і людський та виробничий капітал, і формування відповідної державної політики (наприклад, політики енергонезалежності, енергозбереження), і реалізацію різноманітних програм тощо. Для того, щоб ринок електроенергії функціонував ефективно, його суб'єкти повинні орієнтуватися на підтримку високої капіталізації на основі оптимізації різних джерел формування капіталу, а не лише зосереджувати увагу акумуляції і раціональному управлінні матеріальними, фінансовими, інтелектуальними та іншими ресурсами.

Вивчаючи зв'язки між суб'єктами ринку електроенергії, нами було визначено, що безпосередньо у суперечність вступають інтереси споживачів та постачальників енергії. Цю суперечність можна пояснити наступним чином. Споживач, в першу чергу, прагне отримати вигоду для себе, задовольняючи енергетичні потреби, яка проявляється в його бажанні мати меншу вартість енергії та в зменшенні обсягів споживання. Серед бажань постачальника варто відзначити його прагнення до збільшення обсягів реалізації енергії та її вартості, при цьому зменшуючи власні витрати. Виходячи із зазначеного, нами було встановлено необхідність втручання протиріч між споживачем та постачальником. Побудова системи державного регулювання шляхом поєднання активного державного впливу і ринкових правил є важливою умовою подолання кризових явищ і стабілізації макроекономічного стану на ринку електроенергії. Як складові інституціонального забезпечення лібералізації ринку електроенергії, до інструментів регулювання економічних відносин на ринку включають сукупність правових та економічних важелів. Слід зазначити, що ринок електроенергії є постійним об'єктом моніторингу антимонопольних органів в силу того, що попит на електроенергію нееластичний, що, в свою чергу, може слугувати встановленням і підтриманням необґрунтовано високого тарифу на електроенергію або створення умов обмеження до мереж.

Держава, як основна інституція, має безпосередньо приймати участь у процесі трансформації ринку

електроенергії, а не віддавати йому прерогативу саморегулювання. Особливо це стосується процесу формування інституціонального середовища на ринку електроенергії України, тому необхідним напрямом його удосконалення має бути створення зрозумілих та справедливих правил функціонування на ринку електроенергії для усіх суб'єктів.

Удосконалення інституціонального забезпечення ринку електроенергії має ґрунтуватися на основі покращення нормативно-правової бази його розвитку. Усунення суперечностей між інституціональною системою, що функціонує, і структурою ринку, що пов'язано із трансформаційними змінами інститутів, забезпечить ефективне формування та організацію відносин між суб'єктами у процесі розвитку ринку електроенергії. На наш погляд, при удосконаленні інституціонального забезпечення доцільно враховувати міжнародну нормативну базу, існуючі рекомендації, з урахуванням особливостей і технічних вимог до функціонування енергетичного ринку України.

Проведені нами дослідження вказують на те, що інституціональне забезпечення ефективного функціонування ринку електроенергії варто розглядати як систему. На рис 1. представимо схематично інституціональне забезпечення ринку електроенергії України. Інституціональна структура та інституційне середовище безпосередньо взаємопов'язані, адже під впливом інститутів формуються відносини між господарюючими суб'єктами та організаціями, органами влади тощо, і навпаки. Останні, в свою чергу, – в тій чи іншій мірі корегують правила та норми, що притаманні ринку електроенергії.

Рис. 1. Складові інституціонального забезпечення на ринку електроенергії

Джерело: розроблено автором

Ми дійшли висновку, що інститути та інституції на ринку електроенергії України доцільно умовно поділяти на 3 рівні: наддержавний, державний, локальний: кожен з яких впливає один на одного. Наприклад, наддержавний рівень простежується у тому, що на ринок 15 грудня 2010 року Україна з 1 лютого 2011 року офіційно стала повноправним членом Енергетичного співтовариства ЄС та країн Південно-Східної Європи. При цьому вступ до Енергетичного Співтовариства має забезпечити [12]:

- запровадження та розширення Україною нормативно-правової бази Європейського Союзу з енергетики, навколишнього середовища, конкуренції та відновлюваних джерел енергії;

- участь України в розробці спільно з Договірними Сторонами регуляторної системи, що сприятиме ефективному функціонуванню ринків енергопродуктів і матеріалів, для транспортування яких використовуються мережі, та створення єдиного механізму трансграничної передачі та (або) транспортування енергопродуктів і матеріалів, для транспортування яких використовуються мережі;

- створення єдиного регіонального ринку енергопродуктів і матеріалів, для транспортування яких використовуються мережі, без внутрішніх кордонів, у тому числі координація взаємодопомоги в разі серйозних порушень у функціонуванні енергетичних мереж або зовнішніх пошкоджень.

Таким чином, серед складових інституційного середовища необхідно враховувати адаптацію українського законодавства до енергетичних законодавчих вимог ЄС, що має сприяти створенню конкурентних енергетичних ринків України, інтегрованих до європейських ринків. Окрім того, імплементація міжнародних норм та правил безпосередньо впливає на ефективність функціонування національного ринку електроенергії через запровадження міжнародних технічних стандартів і правила, посилення конкуренції на внутрішньому ринку, стимулювання залучення інвестицій.

Державний рівень інституційного забезпечення ринку електроенергії простежується у вигляді нормативно-правових документів відповідних органів державної влади України. Вагоме значення варто приділити, як складовій інституційного середовища на ринку електроенергії України, Закону України «Про електроенергетику» [13], який діє з 1997 року, та Закону України «Про засади функціонування ринку електроенергії України» [14], який був прийнятий парламентом 24 жовтня 2013 року. Враховуючи, що значна частина учасників оптового ринку електроенергії є суб'єктами природних монополій, функціонування оптового ринку електроенергії здійснюється також з урахуванням положень Законів України «Про природні монополії» від 20.04.2000 р. [15], «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. [16], «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 р. [17].

Основними суб'єктами державного управління на ринку енергоресурсів є Кабінет Міністрів України, профільні міністерства, комітети та відомства: Міністерство енергетики та вугільної промисловості України; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики; Антимонопольний комітет; Державна інспекція ядерного регулювання України; Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України та ін.

Проведені нами дослідження, як теорії інституціоналізму, так і взаємовідносин на ринках електроенергії країн світу та України, вказують на те, що у нормах та правилах, що регламентують діяльність суб'єктів ринку електроенергії варто виокремлювати формальні та неформальні інститути, які, в свою чергу, пов'язані між собою. Аналізуючи зв'язки між агентами ринку електроенергії України та виокремлюючи напрями покращення ефективності його функціонування, варто використати міжнародний досвід. Зокрема, на більшості європейських і світових енергетичних ринках торги проводяться на спеціалізованих електроенергетичних біржах (Nord Pool, BaltPool, EPEX Spot SE, APX-ENDEX). Тому до речним би було запровадження на ринку електроенергії України такої інституції, як біржа, яка б поєднувала між собою суб'єктів генерації та споживачів продукції (рис. 1). Саме за умови повноцінного функціонування біржі можна визначити ціну на електроенергію на основі конкурентних заявок з боку продавців і покупців електроенергії. Характерною властивістю торгівлі електроенергією через біржу, порівняно з існуючою моделлю ринку, є використання ринкового механізму ціноутворення для укладення двосторонніх договорів між виробниками і споживачами, минаючи оператора оптового ринку. Окрім того, з ефективністю функціонування ринку електроенергії пов'язані основні принципи, що забезпечує біржа, як інституція: принцип недискримінаційності, транспарентності, анонімності.

В основу удосконалення інституційного забезпечення ринку електроенергії України має бути покладено гармонізацію інтересів як держави, так і агентів ринку. Таким чином, трансформація ринку електроенергії має відбуватися шляхом поєднання державного впливу і ринкових правил. Саме систематизація інституційного забезпечення ринку електроенергії та виокремлення взаємозв'язків між його складовими дає можливість для аналізу та формування рекомендацій щодо удосконалення державного регулювання ринку електроенергії України в контексті його лібералізації.

Висновки і пропозиції. Ключовим напрямом подолання існуючих бар'єрів розвитку ринку електроенергії України є покращення його інституційного забезпечення. Досліджуючи напрями удосконалення інституційного середовища ринку електроенергії, нами було визначено, що базові інститути складають каркас і виступають умовою стабільного функціонування ринку. Вони зумовлюють формування конкретних інституцій та визначають характер зв'язків між ними. Нами було структуровано інституційне забезпечення ринку електроенергії України з виокремленням трьох рівнів: наддержавного, державного, локального.

На основі проведеного дослідження нами було встановлено, що формуванню інституційного забезпечення ефективного функціонування ринку електроенергії України сприятимуть наступні заходи: чітке розмежування його складових та виокремлення прозорих зв'язків між ними, враховуючи імплементацію міжнародного законодавства, існуючі засадничі вітчизняні нормативно-правові положення; створення умов цивільованої конкуренції між агентами ринку, зокрема і за допомогою енергетичної біржі. Аналізуючи взаємозв'язки між інституціями на ринку електроенергії України та світовий досвід, ми дійшли висновку, що енергетична біржа забезпе-

чує запровадження ринкових відносин в операціях купівлі-продажу електроенергії, формування ціни на електроенергію за ринковими принципами, права самостійного вибору споживачем постачальника електроенергії, що є необхідною умовою ефективності функціонування ринку.

Список літератури:

1. Лопатинський Ю.М. Трансформація аграрного сектора: інституціональні засади: навч.посіб. / Ю.М. Лопатинський. – Чернівці : Рута, 2006. – 344 с.
2. Шпикуляк О.Г. Інституціональне забезпечення розвитку та регулювання аграрного ринку: аналітична оцінка. / О.Г. Шпикуляк // Економіка АПК – 2010. – № 4. – С. 150–157.
3. Драчук Ю.З. Складові інституційного середовища інноваційного розвитку вугільної промисловості. / Ю.З. Драчук, І.М. Кочешкова, Н.В. Трушкіна. // Актуальні проблеми економічного і соціального розвитку регіону. – 2012. – С. 61–64.
4. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики / пер. с англ. А.Н. Нестеренко; предисл. и науч. ред. В.З. Мильнера. – М. : Начала, 1997. – 198 с.
5. Вольчик В.В. Институционализм: вторичность нового мифа? (Возможности и пределы институциональной экономики) / В.В. Вольчик // Экономический вестник Ростовского государственного университета. – 2003. – Т. 1. – № 1. – С. 127–135.
6. Йохна М.А. Про деякі підходи до визначення інституцій / М.А. Йохна // Наукові праці ДонНТУ. Серія: економічна. – 2007. – № 31-1. – С. 126–131.
7. Чабан Г. Теоретичні концепції економічного розвитку фірм в ринковій економіці. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/evu/2009_13/Chaban.pdf.
8. Сімонова М.В. Дослідження інституціонального середовища та його структури з метою залучення прямих іноземних інвестицій. / М.В. Сімонова // Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія»: Збірник наукових праць ЛНТУ – Луцьк. – 2011. – № 8 (32). – С. 318–333.
9. Институциональная экономика: новая институциональная экономическая теория: учебник / под общ. ред. д-ра экон. наук, проф. Аузана. – М. : Изд-во ИНФРА-М., 2006. – 416 с.
10. Energy Market Experience Lessons from Liberalised Electricity Markets/ International Energy Agency // SourceOCDE Energy. – 2005. – № 31. – Р. 1–223. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.iea.org/publications/free_publications/publication/LessonsNet.pdf.
11. Chi-Keung Woo. Electricity market reform failures: UK, Norway, Alberta and California // Chi-Keung Woo, Debra Lloyd, Asher Tishler // Energy Policy. – 2003. – № 31. – Р. 1103–1115. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://econ.tu.ac.th/archan/Chalotorn/on%20mkt%20failure/woo%20et%20al.pdf>.
12. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.nerc.gov.ua/?id=4664>.
13. Закон України «Про електроенергетику» від 16.10.1997 № 575/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/575/97-вр>.
14. Закон України «Про засади функціонування ринку електроенергії України» від 24.10.2013 № 663-VII [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/663-18>.
15. Закон України «Про природні монополії» від 20.04.2000 № 1682-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1682-14>.
16. Закон України «Про захист економічної конкуренції» 11.01.2001 № 2210-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.
17. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» 07.06.1996 № 236/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236/96-вр>.

Зеленюк Т. А.

Институт экономики и прогнозирования
Национальной академии наук Украины

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОГО ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ РЫНКА ЭЛЕКТРОЭНЕРГИИ

Резюме

В статье исследованы теоретические вопросы институционального обеспечения функционирования рынка электроэнергии, и определены взаимосвязи между его составляющими. Доказана целесообразность усовершенствования институционального обеспечения в условиях либерализации рынка электроэнергии. Предложены пути повышения эффективности функционирования рынка электроэнергии Украины.

Ключевые слова: институциональное обеспечение, институты, институции, рынок электроэнергии, биржа.

Zelenyuk T. A.

Institute of Economics and Forecasting
National Academy of Sciences of Ukraine

INSTITUTIONAL ENSURING THE EFFECTIVE FUNCTIONING OF THE ELECTRICITY MARKET

Summary

In this article investigated the theoretical issues of institutional ensuring operation of the electricity market and defined relationships between its components. Has been proven to improve appropriateness of institutional support in a liberalized electricity market. Were suggested ways to improve the functioning of the electricity market of Ukraine.

Key words: institutional ensuring, institutes, institutions, electricity market, exchange.